

BANK SPÓŁDZIELCZY w Parczewie

*Załącznik do Uchwały Nr 2
Zarządu Banku Spółdzielczego w Parczewie
z dnia 9 lipca 2024 roku*

*Załącznik do Uchwały Nr 50/2024
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Parczewie
z dnia 9 lipca 2024 roku*

Informacja ilościowa i jakościowa dotycząca adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Banku Spółdzielczego w Parczewie podlegające ogłoszeniu

według danych na dzień 31 grudnia 2023 roku

WPROWADZENIE

„Informacja ilościowa i jakościowa dotycząca adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Parczewie podlegających ujawnianiu według danych na dzień 31 grudnia 2023 roku”, zwana dalej „*Informacją*”, została przygotowana zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawnienia informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszej *Informacji*, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytuły II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/1555, Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) nr 2016/200 i Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Niniejsza *Informacja* obejmuje również informacje, o których mowa w art. 111a ust. 1 i 4 ustawy Prawo bankowe.

Informacja niniejsza była przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Stanowisko badania zgodności.

Informacja została przygotowana zgodnie z „Polityką ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Banku Spółdzielczego w Parczewie w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu”, zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Wszelkie dane liczbowe podane są w tysiącach złotych (o ile nie wskazano inaczej).

Informacja podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bs.com.pl>.

NOTA:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: **Bank Spółdzielczy w Parczewie**,
- 2) kod LEI Banku to: 259400FW7KTHDV51LD97,
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszej *Informacji* prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą tysiącom zł, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku,
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości,
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszej *Informacji* sporządzane są na podstawie danych jednostkowych.

Spis treści

I. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU.....	5
II. TABELA EU KM1 - NAJWAŻNIEJSZE WSKAŹNIKI.....	6
III. INFORMACJE DOTYCZĄCE BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PARCZEWIE SPORZĄDZONE ZGODNIE Z ART. 111a PRAWA BANKOWEGO.....	8
IV. UJAWNIECIA INFORMACJI DOTYCZĄCE RYZYKA OPERACYJNEGO – zgodnie z Rekomendacją M KNF.....	15
V. UJAWNIECIA INFORMACJI DOTYCZĄCE RYZYKA PŁYNNOŚCI – zgodnie z Rekomendacją P KNF.....	17
VI. UJAWNIECIA INFORMACJI NA PODSTAWIE REKOMENDACJI Z KNF.....	24
VII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU.....	27

I. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

Bank Spółdzielczy z siedzibą w Parczewie przy ul. Kościelnej 27, 21-200 Parczew prowadzi swoją działalność od 2 stycznia 1902 roku, w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, wyłącznie na terenie Województwa Lubelskiego.

Bank został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku w dniu 28.05.2003 r. pod numerem KRS: 0000162103.

Bank posiada numery statystyczne:

- Regon: 000501587 nadany w dniu 17.01.2000 roku, zmieniony 05.12.2008 roku,

- NIP: 539 000 25 63 nadany w dniu 21.06.2003 roku.

Bank Spółdzielczy w Parczewie jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie:

- 1) Ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze;
- 2) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 3) Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
- 4) Innych ustaw oraz Statutu Banku.

Bank Spółdzielczy w Parczewie to polski bank z doświadczeniem, funkcjonujący wyłącznie w oparciu o polski kapitał i zachowujący najlepsze wieloletnie tradycje. Zgodnie z ustawą o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających z dnia 7 grudnia 2000 r. z późniejszymi zmianami, zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie na podstawie umowy zrzeszeniowej zawartej w dniu 25 marca 2019 r., z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2019 r.

Na dzień 31.12.2023 r. Bank Spółdzielczy w Parczewie był członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia (IPS) BPS, którego głównym celem jest zapewnienie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w IPS wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Misją Banku Spółdzielczego w Parczewie jest:

„Umacnianie pozycji na rynku lokalnym poprzez efektywne, profesjonalne i kompleksowe zaspokajanie potrzeb finansowych klientów Banku, a w szczególności jego właścicieli oraz stymulowanie rozwoju gospodarczego środowiska lokalnego.”

Misją Banku Spółdzielczego w Parczewie jest także podejmowanie i wspieranie inicjatyw mających na celu rozwój środowiska lokalnego i jego społeczności oraz krzewienie nawyków dobrego gospodarowania środkami finansowymi.

Wizją Banku Spółdzielczego w Parczewie jest:

„Zajęcie dominującej pozycji na rynku lokalnym w zabezpieczeniu potrzeb finansowych klientów oraz w aktywizowaniu rozwoju środowiska lokalnego.”

Centralnym obszarem koncentracji Banku Spółdzielczego w Parczewie jest usprawnienie obsługi klientów Banku i poszerzenie kanałów dostępu do oferowanych usług i produktów. Duży nacisk kładziony jest na bezpieczne funkcjonowanie Banku tak, aby był on oceniany przez klientów, instytucje nadzorcze i kontrolujące, jako Bank godny zaufania, którego funkcjonowanie nie stanowi zagrożenia dla deponowanych w nim środków pieniężnych. Wyróżnikami Banku są: tradycja, lokalność, poczucie misji, elastyczność, bliskość, klienci oraz polski kapitał.

Czynności bankowe Bank wykonuje z osobami fizycznymi i prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej lecz wyposażonymi w zdolność prawną, które mają miejsce zamieszkania, siedzibę lub prowadzą działalność gospodarczą (przedsiębiorstwo) na terenie działania Banku.

Bank działa na terenie Województwa Lubelskiego. Działalność Banku wykonywana jest przede wszystkim na terenie

Powiatu Parczewskiego oraz Włodawskiego, a także na terenie gminy Niedźwiada stanowiącej część Powiatu Lubartowskiego.

Bank nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Bank Spółdzielczy w Parczewie w 2023 r. prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej, poprzez placówki: Centralę Banku, 10 oddziałów oraz Punkt Obsługi Klienta.

II. TABELA EU KM1 - NAJWAŻNIEJSZE WSKAŹNIKI

Bank, będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną, ujawnia informacje obejmujące najważniejsze wskaźniki, zgodnie z art. 447 Rozporządzenia CRR:

(dane w tys. zł)

	a	b
	31.12.2023	31.12.2022
Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1 Kapitał podstawowy Tier 1	22 915	18 688
2 Kapitał Tier 1	22 915	18 688
3 Łączny kapitał	22 915	18 688
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4 Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	126 211	118 084
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5 Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	18,128	15,827
6 Współczynnik kapitału Tier I (%)	18,128	15,827
7 Łączny współczynnik kapitałowy (%)	18,128	15,827
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0	0
EU-7b W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-7c W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-7d Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	14,938	15,827
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8 Bufor zabezpieczający (%)	2,5	2,5
EU-8a Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0	0
9 Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0	0
EU-9a Bufor ryzyka systemowego (%)	0	0
10 Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0	0
EU-10a Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0	0
11 Wymóg połączonego bufora (%)	2,5	2,5
EU-11a Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5	10,5
12 Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	14,938	15,827

Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	349 731	306 843
14	Wskaźnik dźwigni (%)	6,55	6,09
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej		
14a	dźwigni finansowej (%)	0	0
EU-			
14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-			
14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3	3
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-			
14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0	0
EU-			
14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3	3
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	139 773	129 020
EU-			
16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	44 820	42 126
EU-			
16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	10 111	4 858
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	34 709	37 269
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	402,69	346,19
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	286 042	244 791
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	142 295	127 042
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	201,02	192,69

Wartość funduszy własnych na koniec 2023 roku wynosiła 22 915 tys. zł i wzrosła w stosunku do analogicznego okresu 2022 roku o 4 227 tys. zł. Różnica ta wynika z podziału nadwyżki bilansowej. Zgodnie z Uchwałą Nr 6/2023 Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Parczewie z dnia 29 czerwca 2023 roku, dokonano podziału zysku netto (nadwyżki bilansowej) za 2022 rok, w związku z czym wypracowany zysk w kwocie 4 236 tys. zł przeznaczono na fundusz zasobowy Banku.

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko na koniec 2023 roku wynosiła 126 407 tys. zł i wzrosła w stosunku do 2022 roku o 8 323 tys. zł. Zgodnie z Instrukcją ICAAP, za łączną kwotę ekspozycji na ryzyko przyjmuje się sumę kwot na ryzyko kredytowe, operacyjne oraz walutowe. Różnicę odnotowano w zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego.

Łączny współczynnik kapitałowy na koniec 2023 roku wyniósł 18,128 % i wzrósł w stosunku do współczynnika na koniec 2022 roku 2,301 %. Różnica wynika ze wzrostu funduszy własnych Banku.

Wymogi połączonego bufora oraz łączne wymogi kapitałowe w 2023 roku utrzymywały się na takim samym poziomie jak w 2022 roku.

Wg stanu na dzień 31.12.2023 roku zaobserwowano wzrost miary ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni w stosunku do końca 2022 roku, która wyniosła na koniec 2023 roku 349 731 tys. zł i wzrosła o 42 880 tys. zł w stosunku do 31.12.2022 roku. Wzrost całkowitej miary ekspozycji nie spowodował zmniejszenia wartości wskaźnika dźwigni, nastąpił wzrost funduszy własnych. Na koniec 2023 roku wskaźnik ten wynosił 6,55%. Wymóg wskaźnika dźwigni ustalono na poziomie 3,00%.

Wiersze od nr 15 do nr 20 prezentują dane dotyczące zagregowanego wskaźnika LCR i NSFR. Wartość wskaźników na koniec 2023 r. znacznie powyżej wartości minimalnej 100%. Na mocy decyzji KNF Bank Spółdzielczy został zwolniony z obowiązku spełniania na zasadzie indywidualnej normy wskaźnika LCR i wskaźnika NSFR. Jednocześnie, na mocy tych samych decyzji, Bank BPS S.A. zobowiązany został do wypełniania norm LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących uczestnikami Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

III. INFORMACJE DOTYCZĄCE BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PARCZEWIE UJAWNIANE NA PODSTAWIE ART. 111a PRAWA BANKOWEGO

Bank Spółdzielczy w Parczewie na podstawie art. 111a Prawa bankowego ujawnia informacje:

1. Informacje o działalności Banku w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej za dany rok obrotowy

Bank Spółdzielczy w Parczewie działa wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – Województwo Lubelskie i nie posiada podmiotów zależnych.

2. Informacje o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej

Stopa zwrotu z aktywów obliczana jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 1,99 %.

3. Informację o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 1.

Bank nie działa w holdingu, o którym mowa w art. 141f ust. 1 i nie zawarł umowy, o której mowa w art. 141 t ust. 1.

4. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, informację o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń, a także informację o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art. 22aa.

System zarządzania

System zarządzania to zbiór zasad i mechanizmów, których zadaniem jest organizacja procesów decyzyjnych i ocena działalności bankowej w celu zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonych w Banku środków pieniężnych. System zarządzania obejmuje również procedury anonimowego zgłaszania Zarządowi, a w szczególnych przypadkach Radzie Nadzorczej Banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. Zadania systemu zarządzania mają na celu zapewnienie legalności działania Banku oraz bezpieczeństwa zgromadzonych w nim środków przez ustalenie ryzyka powstającego w działalności Banku, monitorowanie go i zarządzanie nim oraz zapewnienie przestrzegania przepisów. Ma to wspomagać prawidłowe, efektywne i skuteczne kierowanie Bankiem przez jego organy.

Głównym celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie rentownego, stabilnego i bezpiecznego funkcjonowania Banku, a przez to zapewnienie bezpieczeństwa depozytów klientów oraz ochrona wartości kapitałów Banku.

W ramach systemu zarządzania w Banku funkcjonuje w szczególności:

- 1) System zarządzania ryzykiem,
- 2) System kontroli wewnętrznej.

Bank Spółdzielczy w Parczewie dokłada wszelkich starań, w celu skutecznego zarządzania ryzykiem występującym w działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie zakładanego poziomu bezpieczeństwa oraz odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem zarząd:

- 1) Opracowuje i wdraża odpowiednie systemy zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej a także odpowiednie zarządzanie kadrami,
- 2) Kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem (kultura ryzyka),
- 3) Opracowuje i wdraża formalnie przyjęty proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka, realizowany na podstawie przyjętych przez Zarząd:
 - a) strategii zarządzania ryzykiem,
 - b) polityk i procedur dotyczących identyfikacji, oceny (pomiaru i szacowania), kontroli i monitorowania ryzyka oraz raportowania o ryzyku, opracowanych w formie pisemnej.

System zarządzania ryzykiem w banku dostosowany jest do profilu, skali i złożoności ryzyka oraz podlega bieżącemu dostosowywaniu do nowych czynników i źródeł ryzyka. Wewnętrzne procedury, limity oraz metody identyfikacji i pomiaru ryzyka, w tym założenia testów warunków skrajnych, podlegają weryfikacji w celu dostosowania ich do przepisów prawa i standardów rynkowych, potrzeb Banku, w tym zmian wielkości i profilu ryzyka Banku oraz otoczenia gospodarczego w którym Bank działa.

Prawidłowa i spójna kultura ryzyka jest kluczowym elementem skutecznego zarządzania ryzykiem, Zarząd rozwija tę kulturę poprzez odpowiednie regulaminy i procedury określające między innymi pożądane postawy w tym zakresie, odpowiednie przykłady, systemy motywacyjne o charakterze nie tylko finansowym, jak również sposoby komunikacji i szkolenia pracowników w zakresie ich obowiązków związanych z ryzykiem Banku.

Bank identyfikuje istotność ryzyka metodą osądu eksperckiego na podstawie historycznej oceny wielkości ryzyka mierzonej wymogami kapitałowymi (czynniki ilościowe), w tym kapitałem wewnętrznym, a także z uwzględnieniem kryteriów jakościowych, biorąc pod uwagę możliwość wzrostu ryzyka. Bank uznaje za trwale istotne ryzyka: ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe – w postaci ryzyka walutowego oraz ryzyko operacyjne.

Bank dokonuje ponadto identyfikacji istotności innych rodzajów ryzyka towarzyszącego jego działalności, jest to dokonywane w ramach procesu o charakterze ciągłym. Wyznaczenie wewnętrznego wymogu kapitałowego dla każdego występującego ryzyka następuje w oparciu o obowiązującą procedurę ICAAP.

Limity wewnętrzne uwzględniają specyfikę i skalę prowadzonej przez Bank działalności, częstotliwość występowania sytuacji obciążonych ryzykiem, są mierzalne, możliwe do raportowania oraz bazują na założeniach uwzględniających podejście perspektywiczne. W „Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w

Banku Spółdzielczym w Parczewie” określone zostały zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów wewnętrznych oraz ustalania częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania. Wysokości limitów wewnętrznych ustalane są na podstawie analiz i sporządzane w formie pisemnej. Dla każdego istotnego ryzyka ustanawiany jest strategiczny limit na poziomie Banku.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania Bankiem oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym, z uwzględnieniem strategii Banku. W ramach procesu wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank dąży do oszacowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, dokonując na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego przez Bank ryzyka. Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego, niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka. Proces szacowania kapitału wewnętrznego opiera się na rzetelnych wynikach oceny ryzyka. Ocena adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki ilościowe (wyniki metod szacowania kapitału) i jakościowe, w szczególności w zakresie danych wejściowych i wyników stosowanych metod. Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena.

W zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, wypłacalność, płynność, oraz adekwatność kapitałową. W tym celu Bank wykorzystuje techniki testowania warunków skrajnych. Bank projektując i stosując testy warunków skrajnych uwzględnia zasadę proporcjonalności, adekwatnie do swojej działalności, a także struktury i poziomu ryzyka obciążającego Bank.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony (poziomach):

- 1) **pierwsza linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie) - którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, zapewniająca właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
- 2) **druga linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie) - którą stanowi działanie: funkcję kontroli (ryzyka) – mającej za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji, a także Stanowisko Badania Zgodności;
- 3) **trzecia linia obrony** - którą stanowi audyt wewnętrzny, sprawowany przez SSOZ BPS.

Niezależność wyżej wymienionych linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

- 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem, polegających na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka i ich monitorowaniu, jak także realizacji procesu zarządzania ryzykiem, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,
- 2) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, w tym w zakresie ryzyka i ich monitorowaniu jest niezależne od pierwszej i drugiej linii obrony.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem - Prezes Zarządu,

- 4) Zespół Ekonomiczny,
- 5) Zespół analiz i ryzyk,
- 6) Komitet kredytowy,
- 7) Stanowisko badania zgodności,
- 8) Audyt wewnętrzny,
- 9) Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza:** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza w *Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka* apetyt na ryzyko.
2. **Zarząd Banku:** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku w tym, zakres kompetencji:
Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym - Prezesa Zarządu: nadzoruje zarządzanie ryzykiem na II linii obrony, w tym zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Prezes Zarządu nadzoruje bezpośrednio, w ramach zarządzania ryzykiem istotnym działalność Zespołu Analiz i Ryzyk, Komitetu Kredytowego oraz działalność Stanowiska badania zgodności. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym, Prezes Zarządu odpowiada za funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w obrębie całego Banku, w tym za funkcjonowanie systemu informacji Zarządczej w zakresie ryzyka w całym Banku.
3. **Zespół Ekonomiczny:** inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka. Opiniuje podejmowanie działań, zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie.
4. **Zespół Analiz i Ryzyk:**
 - 1) zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez stosowane jednostki Banku – stanowi element II linii obrony.
 - 2) Podstawowe zadania to: identyfikacja, przetwarzanie danych o ryzyku i pomiar lub szacowanie ryzyka, ocena i raportowanie informacji dotyczących podejmowanego ryzyka,
 - 3) Stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka, w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów oraz przyjętego apetytu na ryzyko,
 - 4) Może wnioskować o usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawia możliwości zaradzenia naruszeniom polityk, procedur i limitów w zakresie ryzyka.
5. **Stanowisko badania zgodności:** wyznaczona przez Zarząd Banku, stale i efektywnie działająca komórka organizacyjna, zajmująca się monitorowaniem i analizą ryzyka braku zgodności – stanowi element II linii obrony.
6. **Komitet Kredytowy:** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.

7. **Audyt wewnętrzny:** realizowany przez SSOZ BPS ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku – stanowi III linię obrony. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (w tym ZAR i SBZ) oraz zgodności realizowanych procesów z regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.
8. **Pozostałe komórki i jednostki Banku:** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – stanowią I linię obrony.

System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej odgrywa strategiczną rolę dla bezpieczeństwa działania Banku i jest istotnym elementem zarządzania ryzykiem. Zasady przeprowadzania kontroli ryzyka są zgodne z „Regulaminem kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Parczewie” przyjętym przez Zarząd BS oraz zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą BS i powinny być odzwierciedlone w matrycy (testach) kontroli wewnętrznej.

Każdy pracownik Banku ma obowiązek dokonywania bieżącej kontroli ryzyka na zajmowanym stanowisku pracy w ramach wynikających z przydzielonych mu zadań i na zasadach wynikających z regulacji wewnętrznych Banku.

Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych mają obowiązek przeprowadzania kontroli przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka przez podległych im pracowników.

System kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) Mechanizmy kontroli, w tym:
 - a) Ustalone limity ryzyka,
 - b) Zakres uprawnień i odpowiedzialności,
 - c) Właściwe rozdzielenie obowiązków i uprawnień decyzyjnych,
- 2) Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 3) Zasady polityki, strategii, instrukcje i metodologie pozwalające na realizację zamierzonych celów,
- 4) Adekwatne systemy informacji zarządczej i nadzorczej,
- 5) Proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku z zasadami strategii, polityki oraz procedurami.

Celem kontroli jest ujawnienie niedoskonałości systemu, błędów procesu zarządzania ryzykiem, niedoskonałości procedur w obszarach ryzyka oraz proponowanie możliwych do zastosowania rozwiązań poprawiających jakość działania systemów i procesów zarządzania ryzykiem.

Na podstawie sprawozdania z przeprowadzonych kontroli Zarząd Banku podejmuje decyzje odnośnie doskonalenia jakości procedur, środków technicznych i organizacyjnych obowiązujących w Banku.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej wyodrębnia się:

- 1) funkcję kontroli,
- 2) stanowisko badania zgodności,
- 3) audyt wewnętrzny.

Funkcja kontroli - ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych, niezależne monitorowanie

przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli odpowiednio do powierzonych danym stanowiskom, grupom ludzi lub jednostkom organizacyjnym zadań.

Stanowisko badania zgodności – ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie – działanie komórki regulowane jest w odpowiednim regulaminie zatwierdzonym przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą.

Audyt wewnętrzny - ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

5. Opis polityki wynagrodzeń

Polityka wynagrodzeń uwzględnia zapisy Rozporządzenia delegowanego komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria służące ustaleniu obowiązków kierowniczych, funkcji kontrolnych, istotnych jednostek gospodarczych i znacznego wpływu na profil ryzyka istotnej jednostki gospodarczej oraz określające kryteria służące ustaleniu pracowników lub kategorii pracowników, których działalność zawodowa wpływa na profil ryzyka tych instytucji w sposób porównywalnie tak istotny jak w przypadku pracowników lub kategorii pracowników, o których mowa w art. 92 ust. 3 tej dyrektywy, które zastąpiło Rozporządzenie delegowane komisji (UE) NR 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji, (dalej: Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/923), wytyczne EBA z 2 lipca 2021 r. dotyczące prawidłowej polityki wynagrodzeń (EUNB/GL/2021/04), wytyczne EBA z 13 grudnia 2016 r. dotyczące polityki i praktyk w zakresie wynagrodzeń w odniesieniu do sprzedaży i dystrybucji detalicznych produktów i usług bankowych oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń.

Obowiązująca w Banku *Polityka wynagrodzeń* określa ogólne zasady wynagradzania wszystkich pracowników, w tym: pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku; pracowników bezpośrednio zaangażowanych w sprzedaż produktów bankowych lub świadczenie usług bankowych bezpośrednio dla klientów; członków organów Banku i jest neutralna pod względem płci.

Polityka wynagrodzeń określa:

- 1) Stałe składniki wynagrodzenia,
- 2) Zmienne składniki wynagrodzenia,
- 3) Zasady ustalania, wypłaty i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń.

Szczegółowe zasady identyfikacji, w tym kryteria ilościowe oraz jakościowe oraz zasady wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń określa *Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Parczewie* wprowadzona przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Zgodnie z §3 wyżej wymienionej Polityki do stanowisk kierowniczych nie zalicza się osób, które nie mają istotnego wpływu na profil ryzyka Banku, a za istotny wpływ na profil ryzyka Banku uznaje się możliwość podejmowania decyzji finansowych w kwocie przekraczającej 2% funduszy własnych.

Zgodnie z zapisami §3 ustęp 3 ww. Polityki do stanowisk kierowniczych w Banku zalicza się tylko członków Zarządu, ponieważ w Banku wszystkie istotne decyzje są podejmowane przez Zarząd i żaden pracownik nie posiada pełnomocnictwa do podejmowania decyzji w kwocie przekraczającej 2% funduszy własnych.

Wszyscy członkowie Zarządu pozostają z Bankiem w stosunku pracy. Polityka ma zastosowanie do zmiennych składników wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w banku – premii uznaniowych. Wypłata premii uznaniowej (części zmiennej wynagrodzenia) członkom Zarządu odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w „Regulaminie wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Parczewie” zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą BS.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania planu ekonomiczno – finansowego w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe. Ocenie podlega stopień wykonania wskaźników wskazanych w „Polityce...” w odniesieniu do planu finansowego w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz w stosunku do założeń przyjętych w planach ekonomiczno-financeowych na dany okres.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to: uzyskane absolutorium w okresie oceny, pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe, ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-financeowym w okresach objętych oceną.

W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

Bank nie stosuje polityki odroczenia płatności oraz wynagradzania w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.

Osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku nie przysługują indywidualnie przyznawane odprawy emerytalne, z wyjątkiem odpraw przyznawanych w ramach powszechnie stosowanego w Banku systemu emerytalnego, opisanego w „Regulaminie wynagradzania pracowników Banku” oraz w „Regulaminie wynagradzania członków Zarządu Banku”.

W 2023 roku żaden z Członków Zarządu Banku nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

Rada Nadzorcza Banku nadzoruje wdrożenie oraz stosowanie przez Zarząd Banku Polityki wynagrodzeń oraz raz w roku ocenia jej wpływ na sposób zarządzania Bankiem.

6. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń

Uwzględniając zasadę proporcjonalności, rozmiar prowadzonej działalności (instytucja mała i niezłożona w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt. 145 Rozporządzenia CRR), wewnętrzną organizację oraz charakter, skalę i stopień złożoności działalności Bank Spółdzielczy w Parczewie nie powołał komitetu do spraw wynagrodzeń.

7. Informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Parczewie wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo Bankowe

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Parczewie objęci są oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu Banku. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.

Przy ocenie odpowiedniości wzięto pod uwagę wszystkie istotne okoliczności i kryteria w zakresie spełnienia wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Rada Nadzorcza w dniu 18 czerwca 2024 roku dokonała oceny odpowiedniości poszczególnych członków Zarządu w zakresie ich indywidualnej oceny kwalifikacji i reputacji oraz oceny kolegialnej Zarządu w zakresie oceny sprawowania

funkcji zarządczych i oceny reputacji Banku za okres 2023 roku. W wyniku dokonanej oceny członkowie Zarządu i Zarząd otrzymali ocenę pozytywną. Rada Nadzorcza jednogłośnie stwierdziła, iż członkowie Zarządu posiadają wiedzę i umiejętności niezbędne do sprawowania funkcji zarządczych. Zarząd daje rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem a reputacja osobista członków Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Zebranie Przedstawicieli na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2024 roku dokonało oceny odpowiedniości poszczególnych członków Rady Nadzorczej oraz oceny kolegialnej Rady Nadzorczej uwzględniając w ocenie kryteria dotyczące reputacji oraz kwalifikacji za okres 2023 roku. W wyniku dokonanej oceny członkowie Rady Nadzorczej i Rada Nadzorcza, jako organ kolegialny uzyskali pozytywną ocenę. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

IV. UJAWNIENIA INFORMACJI DOTYCZĄCE RYZYKA OPERACYJNEGO – zgodnie z Rekomendacją M KNF

Przez ryzyko operacyjne Bank rozumie możliwość wystąpienia straty wynikającej z niewłaściwych wewnętrznych procesów, ludzi systemów lub zdarzeń zewnętrznych., w tym również ryzyko prawne. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym stanowi integralny element procesu zarządzania Bankiem. W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczy każdy pracownik Banku, ze względu na fakt, że ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich komórek i obszarów działalności Banku.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są metodą podstawowego wskaźnika BIA. W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP) Bank bada, czy alokowany kapitał obliczony wskazaną metodą jest wystarczający na pokrycie ponoszonego przez Bank ryzyka. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego **na dzień 31.12.2023 r. wyniósł 2 124 tys. zł**, co w pełni pokrywa całe ryzyko i nie wskazuje konieczności alokacji dodatkowego kapitału wewnętrznego w ramach procesu ICAAP.

W całym 2023 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego prowadzony jest w 7 kategoriach:

1. Oszustwa wewnętrzne,
2. Oszustwa zewnętrzne,
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy,
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne,
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi,
6. Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów,
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.

W 2023 roku ujawnione zostały 710 sztuk zdarzeń ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 163 tys. zł.

Najwyższy poziom strat został ujawniony w kategorii: Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.

Tabela Nr 1. Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego za rok 2023

Kategorie zdarzeń		2023 rok
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty (w tys. zł)
Oszustwa wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0
	Kradzież i oszustwo	0
Oszustwa zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	0
	Bezpieczeństwo systemów	0
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	0
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	0
	Podziały i dyskryminacja	0
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów	0
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0
	Wady produktów	38
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje	0
	Usługi doradcze	0
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Żywiłowe i inne zdarzenia	0
Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów	Systemy	13
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	99
	Monitorowanie i sprawozdawczość	10
	Napływ i dokumentacja Klientów	0
	Zarządzanie rachunkami Klientów	0
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	3
	Sprzedawcy i dostawcy	0
Razem		163

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów, wprowadzanie/udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (np. ubezpieczenia), wdrażanie i doskonalenie systemów antyfraudowych oraz doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Zgodnie z Rekomendacją M dokonano w 2023 roku identyfikacji i przeglądu procesów kluczowych, ustalono właścicieli tych procesów, oraz samooceny ryzyka dla poszczególnych procesów.

Z procesów kluczowych wyodrębniono procesy krytyczne, tj. takie, które spowodują negatywne konsekwencje finansowe lub pozafinansowe po przerwaniu działania procesu na ponad 24 godziny: działalność kredytowa, działalność depozytowa oraz działalność rozliczeniowa z obsługą rachunków. Dla wyodrębnionych procesów krytycznych zidentyfikowane zostały krytyczne zasoby, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania procesów, tj. personel, infrastrukturę, media i systemy.

Bank ustalił tolerancję, apetyt Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat poprzez ustalenie globalnego limitu strat, dotyczącego maksymalnej wysokości strat z tytułu ryzyka operacyjnego w wysokości 60% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne, który na koniec 2023 roku wynosił 1 274 tys. zł. Wykorzystanie limitu globalnego na koniec 2023 r. wyniosło 12,86 % - brak przekroczenia limitu globalnego. Bank ustalił również limity dla klas poszczególnych zdarzeń, które w całym 2023 r. nie były przekraczane.

Narażenie Banku na ryzyko operacyjne jest umiarkowane i nie zagraża jego sytuacji ekonomiczno-finansowej. Skuteczny system zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmujący m.in. stałe monitorowanie i pomiar powoduje, iż od dłuższego czasu ryzyko to utrzymuje się na niezmiennym poziomie.

V. UJAWNIEŃ INFORMACJI DOTYCZĄCE RYZYKA PŁYNNOŚCI – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P Komisji Nadzoru Finansowego Nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Ryzyko płynności jest to ryzyko możliwości i zagrożenia utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nieakceptowalnych strat.

Celem identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania jest:

- a) określenie aktualnego narażenia Banku na ryzyko płynności i finansowania;
- b) prognozowanie poziomu ryzyka płynności w przyszłości oraz ocena skutków, jakie niekorzystne warunki wewnętrzne i zewnętrzne mogą wywrzeć na sytuację Banku;
- c) wypracowanie rozwiązań ograniczających wielkość ryzyka płynności i finansowania oraz zapobiegających sytuacjom kryzysowym w Banku;
- d) opracowanie planów awaryjnych, zapewniających przetrwanie sytuacji kryzysowych i powrót do normalnej działalności.

Poziom ryzyka płynności i finansowania uznaje się za niewłaściwy, gdy stwarza nadmierne zagrożenie dla utraty płynności bieżącej niezależnie od tego, czy Bank świadomie podjął takie ryzyko, czy jest ono niezamierzone.

Bank Spółdzielczy w Parczewie jest członkiem Zrzeszenia BPS, które tworzy Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. (Bank Zrzeszający) oraz zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również Uczestnikiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się konieczna. W ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (IPS) Uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS.

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu BPS i Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie Ochrony Zrzeszenia. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
 - b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń pieniężnych,
 - c) zabezpieczenie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
 - d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
 - e) udzielanie kredytów (w tym w rachunku bieżącym) Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
 - f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
 - g) prowadzenie rachunków Depozytu Obowiązkowego,
 - h) utrzymanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Depozytu Obowiązkowego,
 - i) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych,
- 2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS,
 - b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS (m.in. poprzez aktualizację kwoty Depozytu Obowiązkowego),
 - c) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS,
 - d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników Spółdzielni na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
 - e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
 - f) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy,
 - g) wyznaczanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR i NSFR),
 - h) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Celem procesu zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań Banku na bazie bieżącej, zdolności do utrzymania płynności w krótkim, średnim i długim okresie zarówno w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych – tak na poziomie Banku, jak i rynku – ograniczających dostęp do zabezpieczonych i niezabezpieczonych źródeł finansowania.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach której:
 - a) Główny Księgowy Banku odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - b) Jednostki biznesowe odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Zespół Analiz i Ryzyk odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdanie.

Proces zarządzania ryzykiem płynności obejmuje:

- 1) identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka płynności, w tym:
 - a) określenie potrzeb płynnościowych;
 - b) określenie zapotrzebowania na płynność w warunkach normalnych, jak i kryzysowych;
 - c) pomiar i ocena przyszłych przepływów środków pieniężnych, w tym nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność;
 - d) pomiar ryzyka, w tym analiza luki (niedoborów);
 - e) określenie źródeł płynności, w tym finansowania niedoborów, w zakresie źródeł finansowania zwykłej działalności, a także tworzenia nadwyżki płynności oraz zdolności do kompensacji niedoborów;
 - f) zarządzanie ryzykiem koncentracji płynności, zapewniające dywersyfikację źródeł i okresu finansowania oraz uwzględniające potrzebę dywersyfikacji aktywów płynnych;
- 2) w zakresie akceptacji ryzyka:
 - a) określenie tolerancji na ryzyko zgodnej z apetytem na ryzyko Banku,
 - b) dokonywanie testów warunków skrajnych,
 - c) stosowanie czynników motywujących do podejmowania decyzji biznesowych przyczyniających się do zachowania bezpiecznego poziomu ryzyka płynności;
- 3) wybór i wdrożenie metod ograniczania ryzyka płynności, w tym:
 - a) stosowanie limitów wewnętrznych, wyrażających tolerancję na ryzyko,
 - b) utrzymywanie nadwyżki nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, w szczególności określania jej składu, wielkości i zbywalności,
 - c) planowanie strategii finansowania i sterowanie ryzykiem koncentracji.
- 4) monitorowanie i kontrolę ekspozycji na ryzyko płynności, w tym zarządzanie ryzykiem płynności śróddziennej, w celu zapewnienia bieżącego wykonywania przez Bank zobowiązań płatniczych i rozliczeniowych – zarówno w warunkach normalnych, jak i w warunkach skrajnych;
- 5) raportowanie na temat sytuacji w zakresie ryzyka płynności, w tym raportowania wyników testów warunków skrajnych.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) płynność śróddzienna - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu,
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia,
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,

- 5) płynność krótkoterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy,
- 7) płynność długoterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- 9) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponieść Bank; tolerancję ryzyka płynności Bank określa w ramach obowiązującej Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskania i utrzymywania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalność kredytową lub nie przeznaczy na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego. W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być również środki utrzymywane na rachunku Depozytu Obowiązkowego oraz wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżka płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Tabela poniżej przedstawia nadwyżkę płynności Banku na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Pozycja	2023	
	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	19 415	92 897
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	142 412	159 413
Nadwyżka/niedobór aktywów nieobciążonych	122 997	66 516

Na zarządzanie płynnością krótkoterminową składa się m.in. budowanie nadwyżki płynności, w której skład wchodzi aktywa wysokopłynne, stanowiące rezerwę pokrywającą potencjalne wypływy środków z Banku. W celu utrzymania ryzyka płynności na akceptowalnym poziomie, Bank posiada odpowiednią wielkość aktywów, które mogą być wykorzystane przez Bank, jako źródło środków płynnych. Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższa tabela.

Pozycja	2023
Środki pieniężne (gotówka) w kasach Banku	13 067
Środki na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	44 672
Bony pieniężne NBP	109 930
Obligacje i inne płynne skarbowe papiery wartościowe	0
Obligacje i inne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	19 366
Lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym	658
Środki na rachunku Depozytu Obowiązkowego	18 913

Bank posiada możliwość pozyskania środków z Banku Zrzeszającego w formie kredytu w rachunku bieżącym w celu zabezpieczenia płynności, na podstawie złożonego Wniosku o uruchomienie dopuszczalnego limitu zgodnie z obowiązującym Regulaminem prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

Bank jako uczestnik Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS posiada gwarancję płynności poprzez:

- 1) Depozyt Obowiązkowy Banku, gdzie Bank zobowiązany jest do zdeponowania i utrzymania na danym rachunku Depozytu Obowiązkowego kwotę o wartości odpowiadającej 7% średniego stanu depozytów w czerwcu i grudniu każdego roku, od którego naliczana jest rezerwa obowiązkowa,
- 2) Fundusz Zabezpieczający, w ramach którego wyodrębniona jest pula środków w wysokości 20% wartości Funduszu Zabezpieczającego, która jest dostępna dla Banku niezwłocznie po zgłoszeniu problemów z wypłacalnością lub w przypadku zagrożenia upadłością. Szczegółowe zasady udzielania pomocy finansowej z Funduszu Zabezpieczającego w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS zawiera Załącznik Nr 8 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie Bank BPS S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS Spółdzielnia ustaliła także wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NEFR, których Banki jako Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Miara	2023	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR – indywidualny BS	110,00%	402,69%
NSFR – indywidualny BS	110,00%	201,02%

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych pasywów, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują się historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych,
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji.

2023 rok	<= 1 tygodnia	>1 tygodnia <= 1 m-c	> 1 m-c <= 3 m-cy	> 3 m-cy <= 6 m-cy	> 6 m-cy <= 12 m-cy
Luka płynności kontraktowa	108 144	-5 260	- 3 772	-6 101	-4 880
Luka płynności skumulowana	85 953	84 388	90 860	95 368	95 922

Przyczyny które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luko płynności w poszczególnych przedziałach,
- 2) przedterminowe wycofanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku,
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych deponentów,
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- 8) niewystarczające fundusze własne Banku do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Zabezpieczającego,
- 5) utrzymywanie Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie dużych depozytów,
- 2) różne terminy wymagalności depozytów,
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

W celu wyliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności Bank przeprowadza co miesiąc testy warunków skrajnych według dwóch scenariuszy:

- ✓ scenariusz I - zakładający nagły wypływ 30 % depozytów, pokryty posiadanymi przez Bank aktywami płynnymi;
- ✓ scenariusz II - obrazowany poprzez dwukrotne zwiększenie wag wpływów środków w ramach wyliczenia wskaźnika pokrycia wpływów netto – LCR; zakłada się konieczność utrzymania wartości wskaźnika LCR na poziomie minimum 100%. Spadek wskaźnika LCR przy założeniu zaistnienia sytuacji szokowej tworzy konieczność ponoszenia dodatkowego kosztu (w sensie wyniku) – Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka płynności obliczany zgodnie z zasadami opisanymi w „Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Parczewie”.

Wyniki testów warunków skrajnych są wykorzystywane przy ustalaniu i weryfikacji tzw. apetytu na ryzyko poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych ustalonych w Banku, przy opracowaniu planów awaryjnych płynności, w procesie planowania strategicznego Banku oraz w procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

Przeprowadzone testy warunków skrajnych w całym 2023 roku nie wykazały konieczności utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko płynności. Przeprowadzone na koniec 2023 roku testy warunków skrajnych również nie wykazały konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności. Wykorzystanie limitu alokacji łącznego uznanego kapitału na ryzyko płynności na koniec 2023 r. wynosiło 0,00 %.

Plany awaryjne opracowywane przez Zespół Analiz i Ryzyk powinny gwarantować:

- 1) niezakłócony dostęp do usług finansowych świadczonych przez Bank;
- 2) bezpieczeństwo wkładów klientów zdeponowanych w Banku;
- 3) skuteczną wewnętrzną koordynację i wymianę informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Banku, między innymi poprzez dostarczanie aktualnej, precyzyjnej i spójnej informacji;
- 4) przetrwanie Banku w sytuacjach kryzysowych.

Plany awaryjne zawierają następujące elementy:

- 1) okres występowania i nasilenia się niekorzystnych zjawisk;
- 2) harmonogram działań, procedury postępowania, system informacji dla kierownictwa;
- 3) osoby odpowiedzialne za wdrożenie planu awaryjnego;

- 4) kalkulację kosztów przygotowań i realizacji planu awaryjnego przed jego wprowadzeniem (w przypadku wprowadzenia planu awaryjnego).

Plany awaryjne są zintegrowane z ciągłym procesem analizy ryzyka płynności i finansowania w Banku, założeniami oraz rezultatami testów warunków skrajnych.

Plany awaryjne podlegają przeglądowi i aktualizacji co najmniej raz do roku, a w przypadku zmian warunków rynkowych lub skali prowadzonej działalności z większą częstotliwością.

Raporty z ryzyka płynności sporządzane są w cyklach miesięcznych – dla Zarządu Banku, natomiast w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku. System raportowania i informacji zarządczej na temat ryzyka płynności dla kierownictwa Banku opisany jest w „Regulaminie funkcjonowania systemu informacji zarządczej”.

Zespół Analiz i Ryzyk uwzględnia pogłębioną analizę płynności długoterminowej w raporcie dotyczącym oceny ryzyka płynności przekazywanym Zarządowi i Radzie Nadzorczej, minimum raz do roku.

VI. UJAWNIENIA INFORMACJI NA PODSTAWIE REKOMENDACJI Z KNF

W niniejszej części *Informacji* Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) Przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6,
- 2) Określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

Zarządzanie konfliktami interesów

„Polityka w zakresie przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym w Parczewie” określa zasady identyfikacji, oceny i zarządzania konfliktem interesów.

Konflikt interesów może dotyczyć relacji i transakcji między Bankiem, a:

- a) klientami (w rezultacie modelu handlowego lub różnych usług oferowanych przez bank i prowadzonej przez niego działalności),
- b) udziałowcami,
- c) członkami Rady Nadzorczej i Zarządu,
- d) pracownikami lub ich osobami bliskimi lub osobami trzecimi, które mogą rodzić ryzyko wyłączenia obiektywizmu lub swobody w procesie podejmowania decyzji,
- e) istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi,
- f) innymi powiązanymi stronami niż wymienione powyżej (np. podmiotami zależnymi).

Do obszarów działania Banku najbardziej narażonych na ryzyko wystąpienia konfliktu interesów należy zaliczyć w szczególności:

- 1) podejmowanie decyzji kredytowych, monitorowanie transakcji kredytowych;
- 2) polityka kadrowo-personalna, powiązania personalne;
- 3) udzielanie zamówień, outsourcing;
- 4) rozpatrywanie reklamacji;
- 5) prowadzenie dodatkowej działalności zawodowej przez Członków organów Banku oraz pracowników Banku.

Bank stosuje w szczególności następujące środki i procedury służące zapobieganiu konfliktowi interesów i minimalizowaniu negatywnych skutków jego występowania:

- 1) zapewnienie odpowiedniości Członków Zarządu Banku, Zarządu Banku jako organu kolegialnego oraz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku;
- 2) zapewnienie przekazywania przez Członków organów Banku informacji w zakresie prowadzonej działalności zawodowej i pozazawodowej;
- 3) zapewnienie anonimowych kanałów przekazywania informacji o naruszeniach oraz szkolenia dla pracowników m.in. z zakresu zasad przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów;
- 4) działanie zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów Banku z uwzględnieniem interesu Banku;
- 5) równoważenie celów ilościowych celami jakościowymi w przypadku pracowników zaangażowanych w świadczenie usług klientom;
- 6) określenie trybu postępowania przy zawieraniu transakcji kredytowych z udziałowcami Banku oraz podmiotami powiązаныmi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie osobami zatrudnionymi w Banku, a także zawieranie transakcji kredytowych z Członkami Zarządu albo Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotami powiązаныmi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie;
- 7) niestosowanie korzystniejszych warunków, a w szczególności korzystniejszych stóp oprocentowania, niż stosowane przez Bank dla danego rodzaju umowy przy prowadzeniu rachunków bankowych oraz przy udzielaniu kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń osobom i podmiotom, o których mowa w pkt 6;
- 8) zapobieganie dokonywaniu przez pracowników Banku transakcji własnych związanych z wykorzystaniem informacji poufnych oraz informacji stanowiących tajemnicę bankową;
- 9) zakaz uczestnictwa w zatwierdzaniu transakcji lub wpływaniu na transakcje z osobami powiązаныmi ekonomicznie lub rodzinnie, występującymi w charakterze klienta;
- 10) zakaz nadużywania przez pracowników uprawnień wynikających z zajmowanego stanowiska lub realizowanych zadań poprzez wydawanie poleceń służbowych bądź podejmowanie działań niezgodnych z regulacjami wewnętrznymi Banku oraz powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- 11) zapewnienie struktury organizacyjnej Banku, której celem jest rozdzielenie funkcji kontrolnych i funkcji operacyjnych - tworzenie i dokumentowanie zadań i schematów podległości służbowej zapewniające jednoznaczne określanie tych kompetencji oraz podległości w obszarze zarządzania operacjami i decyzyjności na różnych szczeblach organizacyjnych, zapobiegające przyporządkowaniu zakresu odpowiedzialności mogącemu prowadzić do konfliktu interesów, w tym ukrywania szkód, błędów lub niewłaściwych działań;
- 12) zapewnienie przez Dyrektorów/Kierowników takiego podziału kompetencji i organizacji pracy w nadzorowanych jednostkach / komórkach organizacyjnych, który ma na celu przeciwdziałanie konfliktom interesów oraz wskazywanie pracownikom nadzorowanych jednostek / komórek organizacyjnych właściwego sposobu postępowania w przypadku możliwości lub powstania konfliktu interesów;
- 13) aktualizacja i dokonywanie przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych w zakresie struktury organizacyjnej, podziału zadań, systemu decyzyjnego, zapewniające identyfikację i wyeliminowanie potencjalne konflikty interesów;
- 14) przyjęcie odpowiednich regulacji wewnętrznych dotyczących zawierania transakcji zapewniające unikanie konfliktu interesów i nadzór nad ich stosowaniem;
- 15) zakaz specjalnego traktowania lub oferowania specjalnych warunków zatrudnienia, ze względu na powiązania osobiste lub rodzinne;
- 16) szkolenia dla pracowników i członków Zarządu z zakresu identyfikowania i zarządzania konfliktami interesów.

W sprawach, w których występuje lub może wystąpić konflikt interesów w Banku wykorzystywane są w szczególności następujące środki:

- 1) przeciwdziałania konfliktom interesów:
 - a) ujawnianie okoliczności, które mogą wywołać konflikt interesów bądź w których wystąpił konflikt interesów;
 - b) wyłączenie pracownika, którego konflikt dotyczy z podejmowania decyzji / głosowania;
 - c) powstrzymanie się przez pracownika od realizacji zadania służbowego, w związku z którym wystąpił lub może wystąpić potencjalny konflikt interesów oraz powierzenie tych czynności innej osobie;
- 2) zarządzania konfliktami interesów:
 - a) zgoda bezpośredniego przełożonego, a w przypadku Członków Zarządu Banku zgoda Rady Nadzorczej Banku na prowadzenie dodatkowej działalności zawodowej, zasiadanie w organach innych podmiotów oraz na pobieranie z tego tytułu wynagrodzenia;
 - b) decyzja Członka Zarządu Banku nadzorującego jednostkę / komórkę organizacyjną Banku, której sprawa dotyczy;
 - c) stałe monitorowanie faktycznego oraz utrzymującego się konfliktu interesów w celu zapobiegania negatywnym skutkom dla interesu Banku bądź ich minimalizacji.

W zakresie dokumentowania zdarzeń/okoliczności mogących skutkować lub skutkujących konfliktem interesów Stanowisko badania zgodności prowadzi rejestr konfliktów interesów. Rejestr prowadzony jest w Banku w formie elektronicznej.

Wpisowi do rejestru konfliktów interesów podlegają informacje dotyczące zidentyfikowanych przypadków konfliktu interesów wraz z opisem środków podjętych w celu zarządzania konfliktem, przekazane do Stanowiska badania zgodności, zawarte w:

- 1) oświadczeniach złożonych przez Członków organów Banku oraz pracowników Banku,
- 2) wyciągach z protokołów z posiedzeń organów Banku.

Stanowisko badania zgodności co najmniej raz w roku na podstawie wpisów zawartych w rejestrze konfliktów interesów przygotowuje raport z wykonywania czynności określonych w *Polityce*. Raport jest przedkładany Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

Stanowisko badania zgodności dokonuje również, poprzez odpowiednie testy zgodności (przeeglądy, kontrolę wewnętrzną) monitorowania mechanizmów kontroli wewnętrznej (kontroli ryzyka), raportuje do Zarządu oraz Rady Nadzorczej wyniki testów zgodności w zakresie zgłoszonych przypadków ryzyka konfliktu interesów oraz testów dotyczących mechanizmów kontroli wewnętrznej.

„*Polityka przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym w Parczewie*” udostępniona jest na stronie internetowej Banku www.parczew.bs.com.pl w zakładce Polityka informacyjna.

Informacje dotyczące wskaźnika maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.

Bank ustalił w *Polityce* wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Parczewie maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym. Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia

brutto Członków Zarządu w 2023 roku do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym wyniósł 5,23.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

VII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PARCZEWIE

Zarząd Banku Spółdzielczego w Parczewie oświadcza, że:

- 1) według jego najlepszej wiedzy, niniejsza *Informacja* została przygotowana zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR,
- 2) według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii działania Banku,
- 3) zatwierdza niniejszą *Informację*, zawierającą kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

ZARZĄD

Banku Spółdzielczego w Parczewie

Wojciech Czornak – Prezes Zarządu

Barbara Leszcz - Wiceprezes ds. handlowych

Teresa Dyduch - Wiceprezes ds. finansowo-księgowych